

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Λουξεμβούργο, 25 Ιουνίου 2018
(OR. en)

10026/18

COAFR 159
CFSP/PESC 595
DEVGEN 105
CSDP/PSDC 358
CIVCOM 127
MIGR 89
COHAFA 45
COHOM 86

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Σαχέλ/Μάλι

- Συμπεράσματα του Συμβουλίου (25 Ιουνίου 2018)

Διαβιβάζονται συνημμένως στις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου για το Σαχέλ/Μάλι τα οποία εγκρίθηκαν κατά την 3628η σύνοδο του Συμβουλίου της 25ης Ιουνίου 2018.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το Σαχέλ/Μάλι

1. Κατά τη Διεθνή διάσκεψη υψηλού επιπέδου για το Σαχέλ στις Βρυξέλλες στις 23 Φεβρουαρίου 2018, διαπιστώθηκε ένα άνευ προηγουμένου επίπεδο στήριξης από την διεθνή κοινότητα για την περιοχή του Σαχέλ. Η ΕΕ παροτρύνει όλους τους φορείς που δεσμεύθηκαν ότι θα συνεισφέρουν στη Διάσκεψη, να αποσαφηνίσουν τις προθέσεις τους και να τηρήσουν ταχέως τις δεσμεύσεις τους. Η πρόσφατη υπουργική σύνοδος EU-G5 στις Βρυξέλλες, την οποία συγκάλεσε η Υπάτη Εκπρόσωπος της ΕΕ, κατέδειξε την ευρεία και προσανατολισμένη στα αποτελέσματα συνεργασία με την G5 Σαχέλ. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ επαναλαμβάνει τη στρατηγική και ολοκληρωμένη δέσμευσή της έναντι της περιοχής του Σαχέλ, με βάση τη στρατηγική της ΕΕ για το Σαχέλ και το περιφερειακό σχέδιο δράσης της.
2. Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει τις προσπάθειες σταθεροποίησης των χωρών της G5 Σαχέλ ως βάση για την ανάπτυξη του Σαχέλ. Αυτό θα απαιτήσει συνεκτική προσέγγιση σταθεροποίησης μεταξύ διεθνών και εθνικών μέσων, με έμφαση στην ανάληψη ευθύνης σε τοπικό επίπεδο και την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης υπό πολιτική ηγεσία, με ισότιμη κάλυψη της ασφάλειας, της διακυβέρνησης και της ανάπτυξης. Πρέπει να αντιμετωπιστούν τα βαθύτερα αίτια των πολλαπλών προκλήσεων στην περιοχή και να προαχθεί η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και μια αποτελεσματική και χωρίς αποκλεισμούς διακυβέρνηση που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις προσδοκίες του λαού σε ολόκληρη την επικράτεια. Η ΕΕ θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τις χώρες της ομάδας G5 Σαχέλ και ζητεί να ενισχυθεί ο συντονισμός με όλους τους διεθνείς παράγοντες που δραστηριοποιούνται στην περιοχή για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Τα προγράμματα της ΕΕ όπως το GAR-SI Sahel, μπορούν επιπλέον να συνεισφέρουν σημαντικά στο σκοπό αυτό. Επίσης οι πρωτοβουλίες όπως αυτή της συμμαχίας για το Σαχέλ, με στόχο τη βελτίωση της υλοποίησης των αναπτυξιακών προγραμμάτων, ιδίως στις πιο ευπαθείς περιοχές, αποτελούν σημαντική συμβολή στις προσπάθειες αυτές.

3. Στο πλαίσιο της απόφασης 2391 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (ΣΑΗΕ), η ΕΕ επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της να συνεργαστεί και να στηρίζει τις χώρες της G5 Σαχέλ σχετικά με την έναρξη επιχειρησιακής λειτουργίας της κοινής δύναμης G5 Σαχέλ, συμπεριλαμβανομένων μέσω της Αφρικανικής Διευκόλυνσης για την Ειρήνη και του Συντονιστικού κέντρου, το οποίο ασχολείται τόσο με στρατιωτικές όσο και με μη στρατιωτικές συνεισφορές, μεταξύ άλλων στα ανθρώπινα δικαιώματα και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης σε τοπικό επίπεδο, και σε στενή συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη (ΟΗΕ), την Αφρικανική Ένωση (ΑΕ), και τις συναφείς περιφερειακές και υποπεριφερειακές οργανώσεις, ιδίως δε την Οικονομική Κοινότητα των Δυτικοαφρικανικών Κρατών (ECOWAS). Η ΕΕ καλεί τις χώρες της G5 Σαχέλ για την πλήρη ανάπτυξη των υπόλοιπων στρατιωτικών και αστυνομικών συμβολών ούτως ώστε να επιτευχθεί η πλήρης επιχειρησιακή ικανότητα των δυνάμεων και να διεξαχθούν αντιτρομοκρατικές επιχειρήσεις. Είναι σημαντικό να υπάρξει πρόοδος όσον αφορά τη δημιουργία των κατάλληλων δομών για να ενταχθεί η κοινή δύναμη της G5 Σαχέλ σε ένα ευρύτερο πολιτικό και θεσμικό πλαίσιο. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ αναμένει και υποστηρίζει σθεναρά την ταχεία επιχειρησιακή λειτουργία ενός ισχυρού πλαισίου συμμόρφωσης για την πρόληψη, τη διερεύνηση, την αντιμετώπιση και τη δημόσια υποβολή εκθέσεων ως προς τις παραβιάσεις και καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και τις παραβιάσεις του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου που σχετίζονται με την κοινή δύναμη της G5 Σαχέλ.
4. Είναι επίσης ζωτικής σημασίας να εξασφαλιστεί η λογοδοσία και η δέουσα μεταφορά στην ποινική δικαιοσύνη, όσων συλλαμβάνονται κατά τη διάρκεια των επιχειρήσεων και είναι ύποπτοι τρομοκρατίας και άλλων εγκληματικών πράξεων. Η ΕΕ υπογραμμίζει την ανάγκη στήριξης της εθνικής δικαστικής εξουσίας, καθώς και της περιφερειακής δικαστικής συνεργασίας ώστε να καταστεί δυνατή η νόμιμη μεταφορά υπόπτων και αποδεικτικών στοιχείων μεταξύ των διαφόρων δικαιοδοσιών. Επιπλέον, η ΕΕ τονίζει τη σημασία της δημιουργίας συνεργατικών και έμπιστων σχέσεων μεταξύ της δύναμης της G5 Σαχέλ και των κοινοτήτων που ζουν στις περιοχές όπου διεξάγονται οι επιχειρήσεις. Η στήριξη τοπικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και σε άλλων φορέων όπως εθνικές επιτροπές ανθρωπίνων δικαιωμάτων, προκειμένου να αναπτύξουν τοπικές ικανότητες και σχέσεις εμπιστοσύνης μεταξύ των δυνάμεων ασφαλείας και του πληθυσμού, είναι ζωτικής σημασίας για τον σκοπό αυτό.
- Η ΕΕ ενθαρρύνει την Προεδρία της G5 να αξιοποιήσει το έγγραφο αποτελεσμάτων της Διάσκεψης υψηλού επιπέδου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ενίσχυση της εμπιστοσύνης μεταξύ των δυνάμεων ασφαλείας και των τοπικών πληθυσμών στην περιοχή του Σαχέλ που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 22 Φεβρουαρίου, και είναι έτοιμη να υποστηρίξει τη διαδικασία αυτή.

5. Η ΕΕ υπενθυμίζει την ουσιαστική συμβολή των αποστολών της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ) στο Σαχέλ (EUCAP Sahel Mali, EUTM Mali, και EUCAP Sahel Niger), σύμφωνα με τις αντίστοιχες βασικές εντολές στις χώρες υποδοχής τους, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης της κοινής δύναμης, λαμβανομένης υπόψη της συνιστώσας της αστυνομίας/χωροφυλακής. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΕ θα συνεργαστεί με τις κυβερνήσεις των χωρών της G5 Σαχέλ για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική ένταξη του προσωπικού που έχει εκπαιδευτεί στο πλαίσιο των αποστολών ΚΠΑΑ στις αντίστοιχες εθνικές τους δυνάμεις ασφαλείας. Εκτός από την ενίσχυση των εθνικών ικανοτήτων μέσω δράσεων ΚΠΑΑ, η ΕΕ τονίζει τη σημασία της περιφερειοποίησης της ΚΠΑΑ στην περιοχή του Σαχέλ, με στόχο την ενίσχυση, κατά περίπτωση, της μη στρατιωτικής και της στρατιωτικής στήριξης στη διασυνοριακή συνεργασία, στις δομές περιφερειακής συνεργασίας - ιδίως εκείνες της G5 Σαχέλ - και στην ικανότητα και την ανάληψη ευθύνης των χωρών του G5 για την αντιμετώπιση των προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας στην περιοχή. Αυτή η προσέγγιση της περιφερειοποίησης θα λαμβάνει επίσης υπόψη τις προσπάθειες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της ΚΠΑΑ, για τη σταθεροποίηση της Λιβύης.
6. Η ΕΕ επαναλαμβάνει τη στήριξή της προς την Πολυδιάστατη ολοκληρωμένη αποστολή σταθεροποίησης των Ηνωμένων Εθνών στο Μάλι (MINUSMA), η οποία επιχειρεί σε ένα ιδιαίτερα περίπλοκο περιβάλλον, και απευθύνει έκκληση για περαιτέρω εμβάθυνση της συνεργασίας και των συνεργειών μεταξύ των διαφόρων επιτόπιων παραγόντων και αποστολών. Η ΕΕ επικροτεί τις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών για τη στήριξη της κοινής δύναμης της G5 Σαχέλ. Χαιρετίζει την ανάληψη ηγετικού ρόλου από τη MINUSMA προς στήριξη της εφαρμογής της Συμφωνίας για την ειρήνη και τη συμφιλίωση στο Μάλι. Ενώ υπογραμμίζει την πρωταρχική ευθύνη για τη διαδικασία ειρήνευσης των υπογραφόντων μερών και όλων των λοιπών οικείων φορέων του Μάλι στην περιοχή, η ΕΕ θα δεχόταν με ικανοποίηση η MINUSMA να αναλάβει έναν ενισχυμένο και πιο εστιασμένο ρόλο ως προς το θέμα αυτό.

7. Η ΕΕ εκφράζει βαθιά ανησυχία για το μέγεθος της επισιτιστικής και διατροφικής κρίσης στο πλαίσιο της αυξανόμενης αστάθειας, της ξηρασίας και των υψηλών τιμών των τροφίμων. Καλεί τις κυβερνήσεις να ενισχύσουν την παροχή βοήθειας και προστασίας ζωτικής σημασίας, ιδίως υπέρ των προσφύγων, των εκτοπισθέντων στο εσωτερικό της χώρας, των γυναικών, των παιδιών και των ατόμων με αναπηρία. Ταυτόχρονα, και συμπληρωματικά προς τις προσπάθειες των κυβερνήσεων, η ΕΕ θα συνεχίσει να παρέχει στήριξη στα εκατομμύρια ευάλωτων ατόμων που πλήττονται από συγκρούσεις, εκτεταμένη ανασφάλεια, συχνές φυσικές καταστροφές και φτώχεια στην περιοχή, και να ενισχύει την ανθεκτικότητά τους. Είναι αναγκαία η ενσωμάτωση των διασυνδέσεων μεταξύ της αλλαγής του κλίματος και της ασφάλειας στον διάλογο πολιτικής, την πρόληψη των συγκρούσεων, των στρατηγικών για την ανάπτυξη και τους κινδύνους καταστροφών, καθώς και την πλήρη διασφάλιση των διασυνδέσεων για την ανθρωπιστική δράση σε μία περιοχή που πλήττεται ιδιαίτερα από την αλλαγή του κλίματος.
8. Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών, όπλων και ανθρώπων, αποτελούν κοινές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπιστούν σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο. Η ΕΕ υπενθυμίζει την αμέριστη αλληλεγγύη της με τις χώρες και τους πληθυσμούς που αποτελούν συχνά στόχο επιθέσεων από τρομοκρατικές οργανώσεις και καταδικάζει απερίφραστα τις παραβιάσεις και καταπατήσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που διαπράττονται από τις ομάδες αυτές, ιδίως εις βάρος του αμάχου πληθυσμού.
9. Η ΕΕ επαναβεβαιώνει τον ουσιαστικό ρόλο των γυναικών και των κοριτσιών στη διασφάλιση της ειρήνης, της ανάπτυξης και της ευημερίας, και καλεί τους εταίρους της περιοχής του Σαχέλ να προστατεύσουν και να προαγάγουν τη χειραφέτηση των κοριτσιών και των γυναικών και την άσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αυτό σημαίνει ότι θα διασφαλιστεί η ισότιμη εκπαίδευση και οι οικονομικές ευκαιρίες για τις γυναίκες και τα κορίτσια, θα βελτιωθεί η πρόσβαση σε υπηρεσίες σεξουαλικής και αναπαραγωγικής υγείας, και θα ενισχυθεί ο ρόλος τους ως πολιτικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αντιμετώπισης κρίσεων.

Η επένδυση στην ανάπτυξη των νέων, τη χειραφέτηση και την απασχόληση στην περιοχή του Σαχέλ είναι ζωτικής σημασίας προκειμένου να παγιωθεί η πρόοδος ως προς την ανάπτυξη, την πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και τη ριζοσπαστικοποίηση. Αυτές οι προσπάθειες με στόχο την πρόληψη των συγκρούσεων αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της εταιρικής σχέσης της ΕΕ με τις χώρες Σαχέλ G5.

Η αντιμετώπιση των δημογραφικών προκλήσεων, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης του πληθυσμού στην περιοχή του Σαχέλ θα είναι, ως εκ τούτου, καίριας σημασίας προκειμένου να αποκτήσει η περιοχή ένα πιο ευημερούν και ασφαλές μέλλον.

10. Η ΕΕ επιβεβαιώνει εκ νέου τη δέσμευσή της για ενίσχυση της συνεργασίας της με τις χώρες Σαχέλ G5 για τη μετανάστευση στην περιοχή σύμφωνα με τους πέντε πυλώνες του σχεδίου δράσης της Βαλέτας, το πλαίσιο εταιρικής σχέσης, τη δήλωση του Αμπιτζάν ΑΕ-ΕΕ και τις εργασίες της τριμερούς ειδικής ομάδας ΑΕ - ΕΕ - ΗΕ σχετικά με την κατάσταση της μετανάστευσης στη Λιβύη. Η ΕΕ τονίζει την ανάγκη να βελτιωθούν οι συλλογικές προσπάθειες με τις χώρες Σαχέλ G5 για να διασωθούν ζωές, να παρασχεθεί βοήθεια και προστασία στους μετανάστες και τους πρόσφυγες, να καταπολεμηθεί η παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων, να εξασφαλιστεί η πρόσβαση της ανθρωπιστικής βοήθειας στους πλέον ευάλωτους πληθυσμούς σε ζώνες συγκρούσεων, ενώ θα παρέχονται βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις στην παράτυπη μετανάστευση ιδίως στις κοινότητες κατά μήκος των κύριων οδών διαμετακόμισης. Η βελτίωση της συνεργασίας στον τομέα της επιστροφής και της επανεισδοχής, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και τα διεθνή πρότυπα είναι επίσης καθοριστικής σημασίας. Η ΕΕ επαναλαμβάνει τη βούλησή της να στηρίζει ευρεία συνεργασία μεταξύ των χωρών στην περιοχή του Σαχέλ και τη Λιβύη για την επίτευξη αυτών των στόχων και την αντιμετώπιση των συναφών διασυνοριακών προκλήσεων, μεταξύ άλλων και στα νότια σύνορα της Λιβύης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη την κατάσταση της ασφάλειας στην εν λόγω περιοχή.
11. Η κατάσταση στο Μάλι επηρεάζει την περιοχή του Σαχέλ και πέραν αυτής. Περαιτέρω, απαιτείται πρόοδος στην εφαρμογή της συμφωνίας ειρήνευσης και συμφιλίωσης στο Μάλι. Η ΕΕ καλεί τα υπογράφοντα μέρη της συμφωνίας του Αλγερίου και όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς και τους εκπροσώπους των πληθυσμών στο βόρειο τμήμα του Μάλι να εφαρμόσουν αποτελεσματικά όλες τις εκκρεμούσες διατάξεις της συμφωνίας χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση. Θα πρέπει να αυξηθεί η ουσιαστική συμμετοχή των γυναικών, των νέων και της κοινωνίας των πολιτών στη διαδικασία. Για τον σκοπό αυτό, τα υπογράφοντα μέρη πρέπει να βελτιώσουν την ενημέρωση του πληθυσμού του Μάλι όσον αφορά τη Συμφωνία για την ειρήνη και τη συμφιλίωση και την εφαρμογή της, όπως συνιστάται από την ανεξάρτητη παρατηρητή της συμφωνίας στην πρώτη της έκθεση. Η ΕΕ εκφράζει ικανοποίηση για τη θέσπιση της απόφασης 2374 (2017) του ΣΑΗΕ για τη θέσπιση καθεστώτος κυρώσεων στο Μάλι και υπενθυμίζει ότι όποιο μέρος δεν συμμετέχει εποικοδομητικά στην ειρηνευτική διαδικασία πρέπει να θεωρείται εμπόδιο για την ειρήνη.

12. Η προσεχής εκλογική διαδικασία στο Μάλι θα επιφέρει μακροχρόνιες επιπτώσεις στη σταθερότητα και την ανάπτυξη της χώρας και της ευρύτερης περιοχής. Η ΕΕ επιβεβαιώνει τη δέσμευσή της να στηρίζει το Μάλι στη διαδικασία αυτή και εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση της Ύπατης Εκπροσώπου να αναπτύξει αποστολή παρακολούθησης των εκλογών (EOM) για τις προεδρικές εκλογές του Ιουλίου 2018. Μόνο μια αξιόπιστη και διαφανής εκλογική διαδικασία, η οποία θα σέβεται τις θεμελιώδεις ελευθερίες, θα εξασφαλίσει την αναγκαία νομιμότητα για την εκλεγμένη ηγεσία προκειμένου να αντιμετωπίσει τις πολλαπλές προκλήσεις του Μάλι στον τομέα της ασφάλειας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του ανθρωπιστικού δικαίου, της διακυβέρνησης και της ανάπτυξης. Όλοι οι φορείς του Μάλι, και ιδίως οι αρμόδιοι δημόσιοι φορείς, πρέπει να καταβάλουν κάθε προσπάθεια για να εξασφαλίσουν ότι οι εκλογές θα είναι αξιόπιστες, διαφανείς, χωρίς αποκλεισμούς και ειρηνικές.
13. Η ΕΕ επαναλαμβάνει τη δέσμευσή της και είναι έτοιμη να συνεχίσει να συνοδεύει το Μάλι στις προσπάθειές του για τη βελτίωση της ασφάλειας και ανάπτυξης στο βόρειο και κεντρικό τμήμα της χώρας, και να ανακτήσει τον έλεγχο του συνόλου της επικράτειάς του. Η ΕΕ θα συνεχίσει να υποστηρίζει, σε στενό συντονισμό μεταξύ όλων των φορέων ασφάλειας και των αναπτυξιακών φορέων, συμπεριλαμβανομένης της MINUSMA, την ανάπτυξη στο κεντρικό Μάλι των τοπικών σχέσεων και συστημάτων για τη διαχείριση των συγκρούσεων και τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης μεταξύ του άμαχου πληθυσμού και των κρατικών αρχών, καθώς και μεταξύ των κοινοτήτων, με πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του κράτους δικαίου και της χρηστής διακυβέρνησης. Η βελτίωση των διακοινοτικών σχέσεων θα πρέπει να υποστηρίζεται με την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και υποδομών, όπως προβλέπεται στα εθνικά σχέδια που υποστηρίζονται από την ΕΕ.